

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 22

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

datum: 14 oktober 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

UNESCO Werelderfgoed – Energiemaatregelen

De energiecrisis beroert ons allen. Het woonpatrimonium in Vlaanderen is verouderd, en dus energieverslindend. Een uitgelezen moment om twee vliegen in één klap te slaan voor de Vlaamse Regering: de crisis aanpakken en steun bieden bij het vernieuwen van ons woonpatrimonium. De regering pakte reeds uit met diverse maatregelen om energetisch te investeren. Minister Demir noemde het aantal aanvragen op mijnverbouwpremie.be ongezien, zo'n duizend per dag.

De regels voor het plaatsen van zonnepanelen op onroerend erfgoed zijn ook versoepeld. De minister liet weten dat hij het afwegingskader voor het beoordelen van aanvragen voor zonnepanelen op erfgoed zal aanpassen, waardoor eigenaars van onroerend erfgoed nu ook zonnepanelen kunnen plaatsen.

Cijfers van het Agentschap Onroerend Erfgoed spreken voor 2020 over 11.421 beschermde monumenten, al is monument een ruime term. Het kan gaan over een architectenwoning of een kerk, maar evengoed over een standbeeld of een boom. Hetzelfde rapport haalt aan dat 5 procent van alle woningen in Vlaanderen momenteel een energielabel A heeft. Over dertig jaar zouden dat alle woningen moeten zijn.

De Stad Brugge prijkt viermaal op de lijst van UNESCO Werelderfgoed. Met dat statuut geniet ongeveer de volledige binnenstad extra bescherming. Naast het Brugse Begijnhof, het belfort, de historische binnenstad en de Heilige Bloedprocessie telt België nog 17 andere sites op de lijst van UNESCO Werelderfgoed. Ook die krijgen te maken met stijgende energieprijzen.

1. Volgens de minister mogen vanaf 13 oktober op elk beschermd pand zonnepanelen geïnstalleerd worden.

Geldt dat ook voor UNESCO Werelderfgoed-sites?

2. Hoeveel beschermingsprocedures zijn momenteel lopende rond UNESCO Werelderfgoed-sites? Kan de minister een overzicht geven sinds 2019?
3. Hoeveel adviezen verleende het Agentschap Onroerend Erfgoed al sinds 2019 voor vergunningsaanvragen van UNESCO Werelderfgoed-sites?
4. De regels voor het plaatsen van zonnepanelen op onroerend erfgoed zijn versoepeld. Veel energie gaat echter verloren via de ramen van een woning.

Zullen de regels voor beglazing van UNESCO Werelderfgoed ook versoepelen?

ANTWOORD

op vraag nr. 22 van 14 oktober 2022

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1. Nee, voor werelderfgoed blijft het oude afwegingskader van kracht. Er zal steeds gekeken worden naar mogelijke impact van het plaatsen van zonnepanelen op de Uitzonderlijke Universele Waarde van het werelderfgoed.

2. Voor werelderfgoed gaat het niet om een beschermingsprocedure, wel om een erkenningsprocedure.

Momenteel is er maar één Vlaams dossier waarvoor de erkenning formeel is aangevraagd. Het gaat om de Monumenten en Begraafplaatsen van de Eerste Wereldoorlog langs het Westelijk Front. Maar de erkenningsprocedure voor dat dossier is opgeschort, in afwachting van een reflectie over de plaats van dit soort dossiers op de Werelderfgoedlijst. Die reflectie is inmiddels afgerond, de conclusies moeten nog bekrachtigd worden door het Werelderfgoedcomité. Daarna kan de procedure hernomen worden.

Naast dit lopende dossier werkt Vlaanderen ook mee aan een Deens initiatief om volkshuizen van de arbeidersbeweging te laten inschrijven op de Werelderfgoedlijst, en start binnenkort een internationaal onderzoek naar de slaagkansen van een werelderfgoednominatie rond 19de-eeuwse stedelijke dierentuinen.

3. Sinds 1 januari 2019 adviseerde het agentschap Onroerend Erfgoed 1334 dossiers die betrekking hadden op UNESCO Werelderfgoed-sites.

1287 dossiers kaderden binnen advisering voor vergunningsaanvraag en zijn naast de erkenning als UNESCO Werelderfgoed-site, gevat door een bescherming als monument of stads- en dorpsgezicht. Van deze 1287 dossiers liggen er 400 binnen de kernzone en 887 in een bufferzone van een UNESCO Werelderfgoed-site.

656 van deze dossiers ontvingen een gunstig advies, 386 een gunstig advies met voorwaarden, 104 dossiers een deels gunstig advies en 131 dossiers een ongunstig advies. Tegen 10 dossiers hadden we geen bezwaar.

Naast deze 1287 dossiers bracht het agentschap ook in 47 dossiers die gelegen zijn binnen een kern- of bufferzone van een UNESCO Werelderfgoed-site maar niet beschermd zijn op Vlaams niveau een advies uit. Van de 37 dossiers in een kernzone werden er 2 dossiers gunstig geadviseerd, 32 dossiers ongunstig en 3 dossier gunstig met voorwaarden. Van de 10 dossiers in een bufferzone ontvingen 4 dossiers een gunstig advies, 1 dossier een gunstig advies met voorwaarden en 5 dossiers een ongunstig advies.

4. Net zoals met de zonnepanelen is een algemene versoepeling van de regels rond beglazing bij werelderfgoed niet de bedoeling.

Bij het beoordelen van werken aan of in de buurt van Werelderfgoed kijken we naar de impact op de Uitzonderlijke Universele Waarde van dat werelderfgoed. Dat is het internationale engagement dat we zijn aangegaan bij de voordracht van het goed in kwestie en is wat Unesco en de wereldgemeenschap van ons verwachten sinds de erkenning.

In het geval van de vervanging van beglazing bij werelderfgoed gaan we dus in de eerste plaats onderzoeken of dat buitenschrijnwerk deel uitmaakt van de Uitzonderlijke

Universele Waarde. Die inschatting zal bij de woning Guiette, een werk van Le Corbusier met kenmerkende slanke stalen raamprofielen, anders zijn dan voor de historische binnenstad van Brugge. Waarmee niet gezegd is dat het plaatsen van schrijnwerk met hogere isolerende waarden per definitie is uitgesloten. Het zal geval per geval beoordeeld worden: de mogelijkheden voor het verbeteren van de energetische prestaties in relatie met het behoud van de erfgoedwaarden zullen steeds onderzocht worden en in de mate van het mogelijke gerealiseerd worden.